

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. október 11-17.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

A Sarm el-Sejk-i békecsúcstalálkozó eredményei és a további előrelépés kihívásai	4
Az India–Oroszország olajkereskedelemről szóló Trump-nyilatkozat eurázsiai médiamegjelenése.....	7
Kelet-Ázsia.....	13
Dél-Ázsia	16
Délkelet-Ázsia.....	19
Közel-Kelet.....	24
Oroszország és a posztszovjet térség	27
Impresszum	29

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

**A Sarm el-Sejk-i békecsúcstalálkozó eredményei és a további
előrelépés kihívásai**

Sárkány László

A Sarm el-Sejk-i békecsúcstalálkozó eredményei és a további előrelépés kihívásai

A Donald Trump amerikai elnök és Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök által szeptember 29-én [közösen](#) bejelentett és október 13-án az Egyesült Államok, Egyiptom, Törökország és Katar vezetői részéről az egyiptomi Sarm el-Sejkből [aláírt](#) béketerv nagy diplomáciai sikernek tekinthető. Ezt megelőzően, közvetítők erőfeszítéseinek köszönhetően a Hamász is elfogadta a megállapodást. Ez utóbbi szervezet nem kapott meghívást az eseményre.

Húsz ország vezetőinek részvétele is jelezte a találkozó nemzetközi súlyát és diplomáciai jelentőségét. Magyarország miniszterelnökét nemcsak meghívták az eseményre, hanem maga Donald Trump elnök tette ezt meg személyesen, nyilvánosan [méltagta](#), sőt kiállt mellette, ami ezen esemény mellékszálaként jól mutatja: a magyar külpolitika a méretéhez képest jóval nagyobb geopolitikai befolyással bír.

A közel-keleti béketerv nemcsak a két éve tartó gázai harcoknak, pusztításnak és szenvedésnek hivatott véget vetni, hanem az izraeli–palesztin konfliktus átfogó rendezését is célul tűzte ki; ezen túlmenően a Közel-Kelet hosszú távú stabilitásának ígéretét hordozza az aláírt megállapodás.

A béketerv fokozatos megvalósítása előtt még számos akadályt kell elhárítani az érintett feleknek, de a legfontosabb lépés már megtörtént: örömteli fejlemény, hogy minden, még életben maradt [izraeli foglyot](#) szabadon bocsátottak és családjaikhoz hazajutottak.

Az aláírt béketerv első intézkedései gyors és azonnali végrehajtásra adtak lehetőséget és konkrét eszközöket biztosítottak a prioritások teljesítéséhez: a foglyok azonnali cseréjéhez, a harcok leállításához, valamint ahhoz, hogy a humanitárius szállítmányok nagyobb, elegendő mennyiségben juthassanak be Gázába. A Gáza új kormányzására, a Hamász lefegyverzésére, a háború befejezésére és az izraeli hadsereg kivonására vonatkozó további rendelkezések és Gáza újjáépítése azonban már jóval nagyobb kihívást és próbatételt jelentenek.

A béketerv megvalósításának első lépéseit eddig siker koronázta tehát, a kérdés ezt követően az, hogy az ütemterv működőképes keretként szolgálhat-e a következő fázisok végrehajtásához. A terv második fázisának részét képező [teljes fegyverletétel](#) elmaradása *casus belli*-t jelenthet Izrael számára, hogy a béketervet felfüggesztve megindítsa az IDF végső, mindent elsöprő offenzíváját. Az első fázis rendelkezései értelmében, a Gáza nagy részéből kivonták az izraeli haderőket, s ezt követően a palesztin fél részéről felszabadítottként tekintett területeken a Hamász és más fegyveres palesztin frakciók között fellángolt az [erőszak](#). Ez nem a Hamász fegyverátadási hajlandóságát mutatja, hanem inkább azt jelzi, hogy igyekszik visszaszerezni az enklávé feletti ellenőrzést. Ami pedig feljogosíthatja az IDF-t az ismételt katonai beavatkozásra. E fejlemények tükrében a tűzszünettel együtt az átfogó béketervet kezdeményező Trump elnök is kijelentette: „[Ha a Hamász továbbra is embereket öl Gázában](#), akkor mi is odamegyünk és megöljük őket.”

Fontos a fentiek okán is tudatosítani, hogy a Trump-terv nem egy „most és mindenkorra” érvényes megállapodás, hanem egy jövőbeli megállapodás – vagy megállapodások – keretrendszerének megteremtése. Ráadásul a béketerv egyes rendelkezései többféleképpen értelmezhetők [és több lényeges hiányosság](#) is nehezíti a végrehajtását.

- **Nem tisztázott**, ki választja ki azt a technokrata Palesztin Bizottságot, amely Gáza napi ügyeit intézné. Annyit rögzítenek csupán, hogy a tagok nem lehetnek a Hamász tagjai, ám a kiválasztás és kinevezés kritériumai, illetve mechanizmusa nem egyértelmű.
- **Nincs meghatározva**, mit várnak el a Palesztin Hatóságtól, illetve ki dönt arról, hogy az a követelmények teljesítéséhez szükséges mértékben megreformálódott-e. Ez különösen fontos, mivel az izraeli erők Gázából való fokozatos kivonása kifejezetten a Palesztin Hatóság reformjához és kormányzókéességéhez kötött. Egy esetleges alkalmatlanná nyilvánítás elegendő lehet ahhoz, hogy az izraeli hadsereg továbbra is fenntartsa jelenlétét az övezetben.
- **A terv nem rendelkezik** a felek közötti konfliktusok rendezésének módjáról sem. Nem világos, hogy a vitákat választott bírósági eljárás, közvetítés, a Nemzetközi Bíróság vagy valamilyen felsőbb döntéshozó fórum útján kezelnék.
- **Noha a terv előírja**, hogy a regionális felek garanciákat vállalnak a Hamász kötelezettségeinek betartásáért, nem egyértelmű, milyen garanciákról van szó. Ugyanakkor azt sem határozza meg, milyen következményekkel kellene Izraelnek szembenéznie, ha nem teljesíti saját vállalásait. Ez a kérdés azért is különösen érzékeny, mert Netanjahu kijelentései szerint az izraeli hadsereg a belátható jövőben nem tervezi Gáza nagy részének elhagyását.

Az idén [január 15](#)-én létrejött tűzszüneti megállapodás a mostanihoz hasonló részletes rendelkezéseket tartalmazott, ugyanúgy három szakaszra vonatkozóan. Akkor a teljes fogolycsere elmaradása okán Izrael részéről már az első fázisában fel lett mondva a megállapodás és kiújultak, sőt fokozódtak a harcok és megkezdődött Gáza blokádja.

A mostani, október 13-án érvénybe léptetett béketerv, első fázisának sikere okán jelenleg nagyobb optimizmust indokol. A teljes végrehajtásához szükséges mechanizmusok és politikai akarat azonban megerősítésre várnak, s a megállapodás hiányosságai, a kirobbant gázai belháború okán az aggályok nem alaptalanok. Ez utóbbit alátámasztani látszik, hogy a megállapodással ellentétben Izrael még nem nyitotta meg a [rafahi határátkelőt](#), amely a török és egyiptomi békefenntartó erők belépését hivatott biztosítani. Úgy tűnik, hogy ez Tel Aviv számára biztonsági kockázatot jelent.

Ami pedig magát a palesztin lakosságot érinti: önrendelkezését korábban egy nemzetközi gyámság már volt hivatott biztosítani és az akkor kudarcot vallott. A palesztin radikalizmus szeleit az vonhatná ki leginkább az azt befogó erők vitorlájából, ha ez a nép végre érezhetné és megtapasztalhatná, hogy nem mások jóakaratótól és érdekétől függ további sorsuk és boldogulásuk.

A gyorselemzést készítette: Sárkány László

A borítókép forrása: [Wikimedia Commons](#)

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Az India–Oroszország olajkereskedelemről szóló Trump-nyilatkozat eurázsiai médiamegjelenése

Klemensits Péter, Sárkány László, Seremet Sándor,
Szakáli Máté, Veres Szabolcs

Az India–Oroszország olajkereskedelemről szóló Trump-nyilatkozat eurázsiai médiamegjelenése

Miután Donald Trump amerikai elnök bejelentette, hogy Narendra Modi indiai miniszterelnök arról biztosította őt: „India nem vásárol több olajat Oroszországtól”, a kijelentés gyorsan visszhangra talált az eurázsiai médiában. A hír különböző országokban eltérő értelmezéseket váltott ki, tükrözve a térségben zajló geopolitikai folyamatokat, az energiaellátás biztonságának kérdését és a nemzeti szuverenitás megőrzésének törekvését. Az Egyesült Államok forrásai szerint India jelentősen, mintegy 50%-kal csökkentette az orosz kőolajimportját a geopolitikai nyomás hatására, ugyanakkor az indiai kormány ezt hivatalosan nem erősítette meg. A történet körüli médiadiskurzus jól rávilágít arra, hogyan formálódnak az energetikai és külpolitikai narratívák az egyes országok saját gazdasági érdekei és diplomáciai mozgástere alapján. Jelen elemzés azt vizsgálja, miként jelent meg Trump kijelentése és annak következményei az eurázsiai és ázsiai médiatérben, különös tekintettel India, Oroszország, Kína, Dél- és Közép-Ázsia, valamint a Közel-Kelet sajtójának értelmezéseire.

Kelet-Ázsia

Kína

Mivel Trump kijelentéseivel nem csupán Indiára, de Kínára is nyomást próbált gyakorolni, ez utóbbi kiváltotta a kínai kormányzat reakcióját is. Ennek lényege, hogy Peking [határozottan elutasította](#) az Egyesült Államok követelését, hogy állítsa le az orosz olaj vásárlását, kijelentve, hogy energiaügyi együttműködése Oroszországgal kölcsönös előnyökön alapul, és tiszteletben tartja mindkét ország szuverenitását. A nemzetközi tevékenységével kapcsolatos kérdésekre válaszul a kínai kormány [szóvivője kijelentette](#), hogy az ország „normális, törvényes gazdasági, kereskedelmi és energetikai együttműködést folytat a világ országával”. A kínai kormány hangsúlyozta, hogy külső nyomás ellenére is továbbra is a nemzeti érdekek és gazdasági megfontolások alapján fog kereskedni. Ez tükrözi Kína stratégiai partnerségét Oroszországgal, amely különösen fontos az energiaforrások diverzifikálása és az energiaellátás biztonságának javítása szempontjából. Kína az Oroszországból származó olajimportját legitimnek és szükségesnek tartja a belföldi energiaigény kielégítése és a gazdasági növekedés támogatása érdekében. Az ország az Egyesült Államok egyoldalú szankcióit „zaklatásnak” nevezte, és ellenzi az energiapolitikájára gyakorolt külső befolyást. Ez a helyzet rávilágít a nemzetközi kapcsolatok összetettségére, ahol az energiaforrások kulcsfontosságúak a diplomáciai tárgyalásokban. Legutóbb Scott Bessent pénzügyminiszter [bírálta Pekinget](#) az orosz energia vásárlásáért, azt állítva, hogy az ilyen üzletek táplálják az általa „orosz háborús gépezetnek” nevezett rendszert. „Kína orosz olajvásárlásai táplálják az orosz háborús gépezetet. Kína az orosz energia 60%-át, vásárolja meg...” mondta az amerikai miniszter.

Dél-Ázsia

India

Azt követően, hogy Donald Trump amerikai elnök bejelentette, hogy Modi miniszterelnök arról [biztosította őt](#), hogy „India nem vásárol több olajat Oroszországtól” az amerikai bejelentés szerint Újdelhi jelentősen, mintegy 50%-kal csökkentette Oroszországból származó olajimportját, engedve a geopolitikai nyomásnak. Azonban ez a csökkenés majd [csak a](#)

[decemberi és a januári import adatokban](#) fog megmutatkozni. Továbbá az indiai kormány hivatalosan nem is kérte a finomítókat, hogy csökkentsék az orosz kőolaj importját. Az orosz olajat olyan magánvállalatok vásárolják, mint a Reliance Industries és a Rosneft tulajdonában lévő Nayara Energy, és az amerikai fél állítólag külön tárgyalásokat kezdeményezett erről az indiai magánfinomítókkal. Donald Trump elnök később már óvatosabban nyilatkozott az orosz olaj vásárlásának fokozatos leállítása kapcsán, mondván, hogy ez „egy folyamat” ami időbe telhet. [A The Indian Express cikke](#) szerint az orosz nyersolaj vásárlásának teljes leállítása – annak ellenére, hogy ez jelenleg gazdasági szempontból nem sürgető kérdés – azért problémás, mert Újdelhi ezt szuverén döntésnek tekinti, amelyben külső fél nem diktálhatja a megállapodás feltételeit.

Az energetikai elemzők szerint bár India csökkentheti az orosz olajvásárlásait, a teljes leállítás nem kivitelezhető, mivel India erősen függ az orosz nyersolajtól, amely jelentős költségelőnyöket kínál – becslések szerint évi 5 milliárd dollár megtakarítást az alacsonyabb áraknak köszönhetően a referenciaárakhoz képest. India energiaellátásának biztonsága továbbra is prioritás marad, mivel az országnak mind a geopolitikai nyomással, mind a belföldi energiaigénnyel meg kell küzdenie.

A [The Economic Times](#) arról is hírt adott, hogy az orosz nyersolaj továbbra is a legköltséghatékonyabb választás a globális piacon, és Oroszország energiaügyi kapcsolata Indiával összhangban áll Új-Delhi nemzeti érdekeivel – jelentette ki csütörtökön Denis Alipov orosz nagykövet. Az [India TV cikkében](#) kitért arra, hogy Sumit Ritolia, a Kpler vezető kutatási elemzője szerint, Trump nyilatkozata inkább a kereskedelmi tárgyalásokhoz kapcsolódó nyomásgyakorlási taktika volt, mintsem egy közelgő politikai változás jele. „Az orosz olaj gazdasági, szerződéses és stratégiai okokból továbbra is szilárdan beágyazott része India energiaellátásának”.

Pakisztán

A [Dawn cikke](#) azt emelte ki, hogy a Kpler árucikk-adatokat gyűjtő cég becslései szerint India orosz olajimportja ebben a hónapban körülbelül 20 százalékkal, napi 1,9 millió hordóra fog emelkedni, mivel Oroszország fokozza exportját, azt követően, hogy ukrán drónok támadták meg finomítóit. A kereskedelmi tárgyalások során az amerikaiak ragaszkodnak ahhoz, hogy India orosz nyersolaj-vásárlásainak korlátozása elengedhetetlen a vámtételek csökkentéséhez és a kereskedelmi megállapodás megkötéséhez. Indiai finomítók legalább 10 százalékát szeretnék az Egyesült Államoktól vásárolni cseppfolyósított gázszükségletüknek, hogy ezzel is hozzájáruljanak India kétoldalú kereskedelmi többletének csökkentéséhez. Kereskedelmi adatok szerint Oroszország India olajimportjának 36 százalékát, napi mintegy 1,75 millió hordót tett ki a szeptemberig tartó hat hónapban. A [Pakistan Today](#) rámutatott, hogy februárban India vállalta, hogy több mint kétszeresére növeli éves amerikai energia-beszerzését, amely így 25 milliárd dollárra emelkedne, és mindkét ország célja, hogy 2030-ra a kétoldalú kereskedelem értéke elérje az 500 milliárd dollárt. Jelenleg az Indiai finomítók legalább 10 százalékát szeretnék az Egyesült Államokból beszerezni cseppfolyósított gázszükségletüknek, hogy ezzel is hozzájáruljanak India kétoldalú kereskedelmi többletének csökkentéséhez.

Banglades

A [Dhaka Tribune cikke](#) megállapítja, hogy India olajvásárlásai Oroszországból 2021 és 2024 között közel 19-szeresére nőttek, napi 0,1 millióról 1,9 millió hordóra. Petras Katinas, a

litvániai székhelyű Energia- és Tiszta Levegő Kutatóközpont (CREA) energiaelemzője szerint India, Oroszország második legnagyobb olajvásárlója, 2022 és 2024 között akár 33 milliárd dollárt is megtakarított az energiaköltségeken, mivel Moszkva jelentős árcsökkentéseket kínált, amikor az Egyesült Államok és Európa csökkentette függőségét az orosz olajtól és gáztól. Az indiai import júniusban 11 hónapos csúcsot ért el, napi 2,08 millió hordóval, ami India teljes nyersolaj-behozatalának 44%-át teszi ki – ez egy éles fellendülés, amelyet a geopolitikai feszültségek és az árverseny ellensúlyozására irányuló fedezeti ügyletek okoztak. A bdnews24.com szerint India csütörtökön kijelentette, hogy az ország két fő célja az energiaárak stabilitásának és az ellátás biztonságának garantálása. „Az energiaárak ingadozása miatt az indiai fogyasztók érdekeinek védelme mindig is elsődleges fontosságú volt számunkra. Importpolitikánkat teljes mértékben ez a cél vezérli” – áll a külügyminisztérium közleményében.

Posztszovjet térség

Oroszország

Az orosz médiumok aggodalommal reagáltak azokra a hírekre, miszerint India csökkentheti az orosz kőolajimportját, mivel ez Moszkva egyik legfontosabb energiaexport-piacát érintené. Az aggodalom mértéke azonban a kormánypártiság és ellenzékiesség függvényében változó.

Az ellenzéki Novyje Izvesztyija komoran [fogalmaz](#): „nagyon aggasztó hírek érkeznek az orosz olajipar számára – a költségvetés fő támasza veszélybe kerülhet.” A lap emlékeztetett, hogy az Egyesült Királyság már betiltotta az orosz olajtermékek importját, miközben Donald Trump nyomást gyakorol Indiára, hogy hagyjon fel az orosz nyersolaj vásárlásával. Bár az indiai külügyminisztérium tagadta, hogy Modi és Trump tárgyalt volna erről, a lap által idézett Reuters szerint az indiai finomítók 50%-kal csökkentették az orosz olajimportot. A lap által idézett szakértők szerint India évente mintegy 20 millió tonna orosz olajat vásárol, és ennek kiesése komoly költségvetési hatással járna Moszkva számára. A kormánypárti Kommersant beszámolója [megerősíti](#) a Reuters információit: indiai finomítók valóban csökkentették az importot, bár hangsúlyozza, hogy teljes leállásról nincs szó. A lap kiemeli, hogy Trump állítása – miszerint Modi teljes leállást ígért – meglepetést keltett az indiai vállalatok körében, akik inkább mérsékelt csökkentésről, nem pedig teljes kivonulásról beszélnek.

A szintén a Kremlhez közel álló Lenta elemzőbb hangvételt [választott](#): szerintük India nem siet meghajolni Washington nyomása előtt, sőt jelenleg is igyekszik fenntartani az orosz importot, amely napi 1,8 millió hordót tesz ki – ez az orosz tengeri export mintegy felét jelenti. Az orosz hírügynökség az RBC az orosz miniszterelnök-helyettest Alekszandr Novakot [idézi](#), aki szerint India továbbra is fontos partner, és Moszkva az indiai hivatalos nyilatkozatokra hagyatkozik, nem Washingtonéra. Összességében az orosz sajtó aggodalommal, de nem pánikkal reagált. A hangnem egyszerre figyelmeztető és óvatosan bizakodó: India az orosz olaj kulcspiaca, de Moszkva bízik abban, hogy a kieső volumeneket Kína vagy más „baráti” partnerek pótolni fogják.

Közép-Ázsia

Közép-Ázsia országainak nyomtatott, valamint online formában megjelenő sajtóorgánumai függetlenül attól, hogy kormánypárti vagy ellenzéki érdekművelő nem foglalkozott azzal a hírral, hogy India, mint az orosz kőolajexport egyik legnagyobb jelenlegi felvásárlója a jövőben nem szándékozik több orosz kőolajot vásárolni. Érdekes módon a hír nagyobb szerepet sem kapott

a közép-ázsiai médiában, annak ellenére, hogy a globális politikai folyamatok egyik meghatározó eseménye. Ugyanakkor azok az értesülések melyek megjelentek a közép-ázsiai regionális médiában az indiai lépéssel kapcsolatban elsősorban az angolszász vagy orosz nyelvű sajtóorgánumból átvett hírek fordításai, összegzései voltak.

Ugyanakkor az indiai orosz kőolajvásárlások felfüggesztésével ellentétben a közép-ázsiai médiában a híreket az olyan belföldi események, mint például a [tenge-dollár árfolyam](#) lehetséges változásai, az üzbég gazdaság helyzetével kapcsolatos [kérdések](#) vagy az Üzbegisztán és Katar közötti [partnerségi megállapodás](#) létrejöttének lehetséges következményei tematizálták az elmúlt hetet.

Összességében elmondható, hogy a közép-ázsiai média az indiai orosz kőolajvásárlások felhagyásával kapcsolatos hírekkel érdemben nem foglalkozott. Az elmúlt héten a regionális nyomtatott és online közép-ázsiai sajtó sokkal jobban fókuszált azokra a regionális eseményekre, ülésekre belpolitikai eseményekre és katasztrófákra, melyek a régió rövid és hosszútávú jövőjét szorosan érintik.

Közel-Kelet

Az orosz–ukrán háború közvetett [hatásai](#) a Közel-Kelet energiapolitikájában is érezhetőek. Bár a konfliktus földrajzilag távol zajlik az Arab-félszigettől, az energiahordozók globális piacát jelentősen átrendezte, és új kereskedelmi mintákat alakított ki. A Perzsa-öböl menti államok – különösen Szaúd-Arábia és az Egyesült Arab Emírségek – az elmúlt években növelték az orosz olajimportjukat, kihasználva a háború miatti árengedményeket és az arbitrázs-lehetőségeket. Az olcsóbb orosz fűtőolajjal helyettesítették a belföldi felhasználást, így több helyben kitermelt olajat tudtak exportálni a nemzetközi piacokra, növelve a bevételeket és javítva a kereskedelmi mérleget.

A térség gazdasági döntései mögött ugyanakkor geopolitikai szempontok is húzódnak. Az Öböl-államok célja, hogy fenntartsák kiegyensúlyozott viszonyukat Moszkvával az OPEC+ együttműködésen belül, ami kulcsszerepet játszik az olajárak stabilizálásában és a kínálat szabályozásában. Ez a politika lehetővé teszi számukra, hogy egyszerre őrizzék meg kapcsolataikat Oroszországgal és nyugati partnereikkel. Az európai energiapiac átrendeződése, az orosz olajra kivetett szankciók és az alternatív források iránti kereslet növekedése új exportlehetőségeket nyitott meg az Öböl-térség számára, amely az EU energiapótlási stratégiájának egyik fő [nyertese](#) lett. A szakértői elemzések szerint egyes Öböl-menti országok akár az orosz olaj reexportjában is szerepet játszhatnak – részben a keverés, részben az „átalakított” termékek exportja révén –, ami lehetővé teszi az európai piacok közvetett ellátását is.

A regionális trendeket az is erősíti, hogy a Közel-Kelet országai már a háború előtt jelentős beruházásokat indítottak finomítói és feldolgozókapacitásaik bővítésére (például Ruwaisban, Duqmában és al-Zourban). Ezek a fejlesztések lehetővé tették, hogy az alacsonyabb minőségű olaj feldolgozásával növeljék a magasabb értékű exporttermékek arányát, amelyek iránt az európai kereslet a háború után tovább nőtt. A közel-keleti médiában mindez nem politikai, hanem gazdasági és stratégiai racionalitásként jelent meg: a térség országai a saját nemzeti érdekeik és hosszú távú energiaexport-stratégiájuk mentén cselekszenek, miközben kerülnek a közvetlen állásfoglalást az orosz–ukrán konfliktusban.

Délkelet-Ázsia

A hír, hogy Donald Trump [amerikai elnök szerint](#) Narendra Modi indiai miniszterelnök megígérte: India leállítja az orosz olaj vásárlását – amit az indiai külügyminisztérium azonnal [cáfolt](#) – vegyes visszhangot keltett Délkelet-Ázsiában.

A vietnámi sajtó reagált a leggyorsabban és a legnagyobb részletességgel. A [VietnamNet](#), a [Tuổi Trẻ](#) és a [VnExpress](#) saját szerkesztésű cikkekben számoltak be Trump kijelentéséről, India cáfolatáról és a történet tágabb diplomáciai következményeiről. Ezek a cikkek a megjegyzést az Egyesült Államok és India közti kereskedelmi feszültségek, valamint Oroszország válaszlépéseinek kontextusába helyezték, gyakran hivatkozva Moszkva és Peking visszafogott reakcióira is. A vietnámi anyagok eredeti nyelven készültek, nem pedig hírügynökségi fordítások voltak, és kifejezetten a hazai közönségnek szóltak, amelyet elsősorban az energiaárak és az amerikai külpolitika hatásai érdekeltek. Thaiföldi lapok – köztük a [Bangkok Post](#) és a [Money & Banking](#) – a világhírek és üzleti rovatokban foglalkoztak a témával, kiemelve Trump párhuzamosan tervezett találkozóját Vlagyimir Putyinnal Budapesten. A malajziai nemzeti hírügynökség, a [Bernama](#), az eseményt piaci összefoglalóiban említette, az olajárak rövid távú ingadozására helyezve a hangsúlyt, nem pedig a diplomáciai aspektusokra. Indonéziában a [Jakarta Post](#) mindössze röviden utalt Trump kijelentésére október 16-i piaci jelentésében, inkább a vámháborús feszültségekre és a befektetői hangulatra koncentrálva – ami jól tükrözi az ország korlátozott orosz olajfüggőségét és a G7 ársapkához való igazodását.

A térség kormányai gyakorlatilag nem kommentálták az ügyet. A visszafogott reakció mögött két ok áll: egyrészt a történet az Egyesült Államok és India közti kapcsolatról szólt, nem az ASEAN-ról; másrészt a délkelet-ázsiai országok már korábban is a szankciókhoz igazodó, óvatos importpolitikát folytattak. A helyi szerkesztőségek ezért nem külpolitikai szenzációként, hanem piaci tényezőként kezelték a hírt. A tematikus megközelítések is országonként különböztek: a vietnámi sajtó szkeptikus és óvatos hangvételben számolt be az esetről, a malajziai médiumok piacorientált szemlélettel az ármozgásokra koncentráltak, míg a thai és indonéz lapok mellékes politikai hírként kezelték az ügyet, amit a regionális diplomáciai események elnyomtak. Ez a csendes, higgadt reakció jól mutatja, hogy Délkelet-Ázsia médiája és politikai elitje elsősorban gazdasági következményekre figyel, nem pedig a nagyhatalmak retorikai üzenetváltásaira.

Összességében Trump kijelentésének visszafogott délkelet-ázsiai fogadtatása a régió szélesebb politikai magatartását tükrözi: a pragmatikus semlegességet, a kockázatok fegyelmezett kezelését és a belső gazdasági prioritások előtérbe helyezését a nagyhatalmi érdekekkel szemben.

A gyorselemzést készítette: Klemensits Péter, Sárkány László, Seremet Sándor,
Szakáli Máté, Veres Szabolcs

A borítókép illusztráció, forrása: [Wikimedia Commons](#)

EURASIA
CENTER

▶ **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Kína továbbra is globális vezető szerepet tölt be a hajóépítés területén

Zhang Yiyi, Global Times, 2025. október 17.

Kína 2025 első három negyedében három kulcsfontosságú mutató – termelés, új megrendelések és megrendelésállomány – tekintetében továbbra is világszerte maradt a hajóépítés területén, az Ipari és Informatikai Minisztérium (MIIT) pénteken honlapján közzétett adatai szerint. 2025 januárja és szeptembere között Kína hajóépítési termelése elérte a 38,53 millió tonna űrtartalmat (DWT), ami 6,0 százalékos növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest. Az új megrendelések összesen 66,60 millió DWT-t tettek ki, ami 23,5 százalékos csökkenést jelent; szeptember végéig a megrendelésállomány 242,24 millió DWT-t tett ki, ami 25,3 százalékos növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest. Ugyanezen időszak alatt Kína részesedése a globális piacon, bruttó űrtartalomban mérve, a teljes termelés 53,8 százalékát, az új megrendelések 67,3 százalékát és a megrendelésállomány 65,2 százalékát tette ki. A kompenzált bruttó űrtartalommal (CGT) mérve ezek az arányok 47,3 százalék, 63,5 százalék és 58,6 százalék voltak, ami megerősítette Kína vezető pozícióját a globális hajóépítő iparban. Október 13-án a Kínai Nemzeti Hajóépítő Ipar Szövetsége új adatokat tett közzé, amelyek szerint a 14. ötéves terv időszakában (2021-25) Ebben az időszakban olyan csúcskategóriás hajók is átadásra kerültek, mint a 300 000 tonnás nagyon nagy nyersolajszállító hajók, a kettős üzemanyagú autószállító hajók és Kína első hazai gyártású nagy utasszállító hajója, az

Forrás: [China remains global leader in shipbuilding across three key metrics in Q1-Q3 of 2025](#)

101 éves korában elhunyt Tomiichi Murayama volt miniszterelnök

Eric Johnston, The Japan Times, 2025. október 17.

Murayama Tomiichi, a Japán Szocialista Párt korábbi miniszterelnöke, aki az 1990-es évek közepén koalíciós kormányt vezetett régi riválisával, a Liberális Demokrata Párttal, és kulcsfontosságú nyilatkozatot tett, amelyben bocsánatot kért Japán második világháborús agressziójáért, péntek reggel elhunyt Oita városában. 1994. június 29-én lett Japán 81. miniszterelnöke. „Murayama úrra hárult a miniszterelnöki tisztség nehéz felelőssége, számos kihívás leküzdésének szentelve magát. Az „emberközpontú politika” szószólója volt – mondta Ishiba Shigeru miniszterelnök pénteken egy nyilatkozatban. Kitért Murayama vezetői szerepére a nagy Hanshin földrengés és az Aum Shinrikyo világvége szekta által Tokióban elkövetett szaringáz-támadás után, valamint a Minamata-betegség problémájának megoldására tett erőfeszítéseire, amely nagymértékű higanymérgezést jelentett Minamata városában, Kumamoto prefektúrában.

Forrás: [Former PM Tomiichi Murayama dies at age 101](#)

Tovább nőtt a kínai külkereskedelmi mérleg

Uzdaily, 2025. október 10.

2025 augusztusában Kína importjának és exportjának összértéke júanban kifejezve 3,5%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, ami a harmadik egymást követő hónap volt, amikor mind az export, mind az import pozitív dinamikát mutatott. A Kínai Népköztársaság Fő Vámhivatalának adatai szerint 2025 január–augusztusában az ország külkereskedelmi forgalma éves szinten 3,5 %-kal nőtt. Eközben az export 6,9 %-kal nőtt, az import pedig 1,2 %-kal csökkent. Dollárban kifejezve az export volumene augusztusban 321,81 milliárd dollárt, az importé pedig 219,48 milliárd dollárt tett ki. Az idei év első nyolc hónapjában ezek a mutatók rendre 2,452 ezer milliárd és 1,666 ezer milliárd dollárt értek el. Az Adatokból az is kiderült, hogy az ASEAN megtartotta Kína legnagyobb kereskedelmi partnere státuszát. A két fél közötti kétoldalú kereskedelem volumene 2025 január–augusztusban 9,7 %-kal, 4,93 billió júanra (körülbelül 686,8 milliárd dollárra) nőtt, ami az ország teljes külkereskedelmi forgalmának 16,7 %-át tette ki. A második helyen az Európai Unió áll, 4,3%-os kereskedelmi növekedéssel. Emellett Kína áruforgalma az Övezet és Út kezdeményezés keretében részt vevő országokkal 5,4 %-kal nőtt, elérve a 15,3 billió júant. Ugyanakkor a harmadik legnagyobb partnerrel, az Egyesült Államokkal folytatott kereskedelem volumene az év első nyolc hónapjában 13,5 %-kal csökkent. A külkereskedelem növekedésének fő hajtóereje továbbra is a nem állami tulajdonú vállalkozások (57,1%). Az elektromechanikus termékek exportja 9,2 %-kal nőtt, és az export teljes volumenének 60,2 %-át tette ki.

Forrás: [Внешняя торговля Китая продолжает рост: в августе зафиксировано увеличение на 3,5 %](#)

Az Oszakai Világkiállítás lezárásával Isiba expo-diplomáciája is véget ért

Ji Ji, The Japan Times, 2025. október 13.

A 2025-ös Oszakai Világkiállítás idején Isiba Sigeru japán miniszterelnök aktívan folytatott „expó-diplomáciát”. A hat hónapon át tartó rendezvény során mintegy 90 állam- és kormányfő látogatott Japánba nemzeti napjuk alkalmából, közülük körülbelül 50-el személyesen tárgyalt Isiba. A megbeszélések fő témái a kétoldalú kapcsolatok erősítése, az orosz-ukrán háború és egyéb a régiót is érintő kérdés volt. Az első találkozóra áprilisban került sor Törkmenisztán elnökével, az utolsóra pedig októberben, Haiti átmeneti tanácsának vezetőjével. Az Egyesült Államokat Scott Bessent pénzügyminiszter vezette delegáció képviselte, míg Donald Trump elnök nem vett részt az eseményen. Kínát He Lifeng miniszterelnök-helyettes képviselte, aki bejelentette a japán marhahús importjának újraindítását. Európából többek között Ausztria, Finnország és Portugália vezetői érkeztek. A japán külügyminisztérium szerint az expó „értékes diplomáciai lehetőséget” teremtett, amely elősegítette a magas szintű kapcsolatok megújítását azokkal az országokkal, amelyekkel az elmúlt évtizedben korlátozott volt az érintkezés.

Forrás: [As Osaka Expo comes to an end, so too does 'expo diplomacy' for Ishiba](#)

**EURASIA
CENTER**

▶ DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

Az indiaiak új digitális határellenőrzésekkel szembesülnek az Európai Unióban The Indian Express, 2025. október 12.

Az EU-n kívüli országokból, többek között Indiából érkező utazóknak mostantól az Európai Unió belépési/kilépési rendszerének (EES) új digitális határátlépési eljárásait kell követniük, amelyek vasárnap léptek hatályba. Az automatizált rendszer a kézi útlevélbélyegzés helyett digitális nyilvántartást vezet, amelynek keretében a schengeni övezetbe belépő látogatóknak ujjlenyomatukat, arcszkennelésüket és útlevéladataikat regisztrálniuk kell. A rendszer bevezetése fokozatosan, hat hónap alatt történik. Az új szabályok minden schengeni országra vonatkoznak, beleértve Izlandot, Norvégiát, Svájcot és Liechtensteint, de nem vonatkoznak Írországra és Ciprusra. Az EU tisztviselői szerint a rendszer célja az engedély nélkül tovább maradók felismerése, az identitáscsalás megelőzése és a határbiztonság javítása, mivel Európa-szerte növekszik a migrációs nyomás. A rendszer várhatóan 2026 áprilisára lesz teljesen működőképes, amikor a hagyományos útlevélbélyegzőket teljesen kivonják a forgalomból. Az Egyesült Királyságban vasárnap Doverben és az Eurotunnel terminálon megkezdődött a teher- és autóbuszforgalom ellenőrzése, az utasok ellenőrzése pedig még ebben az évben megkezdődik.

Forrás: [Indians to face new digital border checks in European Union](#)

10 afgán halt meg a támadásban, Kabul Pakisztánt vádolja a fegyverszünet megsértésével

AFP, The Dhaka Tribune, 2025. október 18.

Pakisztán péntek késő este légitámadásokat indított Afganisztánban, amelyek legalább 10 ember életét követelték és megszakították a két napos fegyverszünetet a határon – közölték afgán tisztviselők az AFP-vel. A 48 órás fegyverszünet közel egy hétig tartó véres határmenti összecsapásokat szakított meg, amelyek mindkét oldalon több tucat katona és civil életét követelték. „Pakisztán megsértette a fegyverszünetet és három helyszínt bombázott Paktika tartományban” – közölte az AFP-vel egy magas rangú tálib tisztviselő, aki névtelenséget kért. „Afganisztán megtorlást fog alkalmazni.” Tíz civil halt meg és 12-en megsebesültek a támadásokban – közölte az AFP-vel névtelenséget kérő tartományi kórházi tisztviselő, hozzátéve, hogy a halottak között két gyermek is van. Pakisztánban egy magas rangú biztonsági tisztviselő az AFP-nek elmondta, hogy a pakisztáni erők „precíziós légitámadásokat hajtottak végre” az afgán határvidéken a Tehreek-e-Taliban Pakistan (TTP) – a pakisztáni tálibok-hoz kapcsolódó helyi frakció, a Hafiz Gul Bahadur csoport ellen. Iszlámábád szerint ugyanez a csoport vett részt egy öngyilkos merényletben és fegyveres támadásban egy afgán határ menti észak-vazirisztáni katonai táborban, amelyben hét pakisztáni katona meghalt.

Forrás: [10 Afghans dead as Kabul accuses Pakistan of breaking truce](#)

Pakisztán aranytartalékai 9 milliárd dollárra növekedtek

Pakistan Today, 2025. október 18.

Pakisztán aranytartalékai az ország erősödő devizatartalékainak egyik fő hajtóerejévé váltak, értékük közel 9 milliárd dollárra emelkedett, miután a globális aranyárak 2025-ben több mint 50%-kal emelkedtek a Topline Securities és a Pakisztáni Állami Bank (SBP) adatai szerint. Ez a növekedés Pakisztán teljes tartalékát – beleértve a likvid devizaeszközöket is – körülbelül 23,4 milliárd dollárra emelte, ami közel áll a történelmi szinthez. „Az elmúlt évtizedben az arany átlagosan Pakisztán likvid tartalékainak körülbelül egyharmadát tette ki. Most ez az arány közelebb áll a kétharmadhoz – ez egy jelentős változás, amely tükrözi, hogy a globális aranyerősség hogyan erősíti Pakisztán külső puffereit” – mondta Mohammed Sohail, a Topline Securities vezérigazgatója. Az elemzők a növekedést a geopolitikai feszültségek, a központi bankok vásárlásai és a tartós inflációs nyomás közepette a biztonságos befektetési eszközök iránti globális keresletnek tulajdonítják. Pakisztán számára az átértékelés fontos védelmet nyújt külső pozíciójának, és segít stabilizálni a rúpiát a folyamatos fiskális és kereskedelmi kihívások ellenére. Bár a nyereség nagyrészt az értékelésen alapul, és nem új tőkeáramlás eredménye, az arany piaci értékének emelkedése megerősítette az SBP mérlegét és javította az ország tartalékainak kilátásait.

Forrás: [Pakistan's gold holdings surge to \\$9 billion as global bullion prices rally in 2025](#)

Számomra könnyű lenne megoldani: Trump a pakisztáni-afgán konfliktus esetleges megoldásával dicsekedett

Akshat Trivedi, India Today, 2025. október 18.

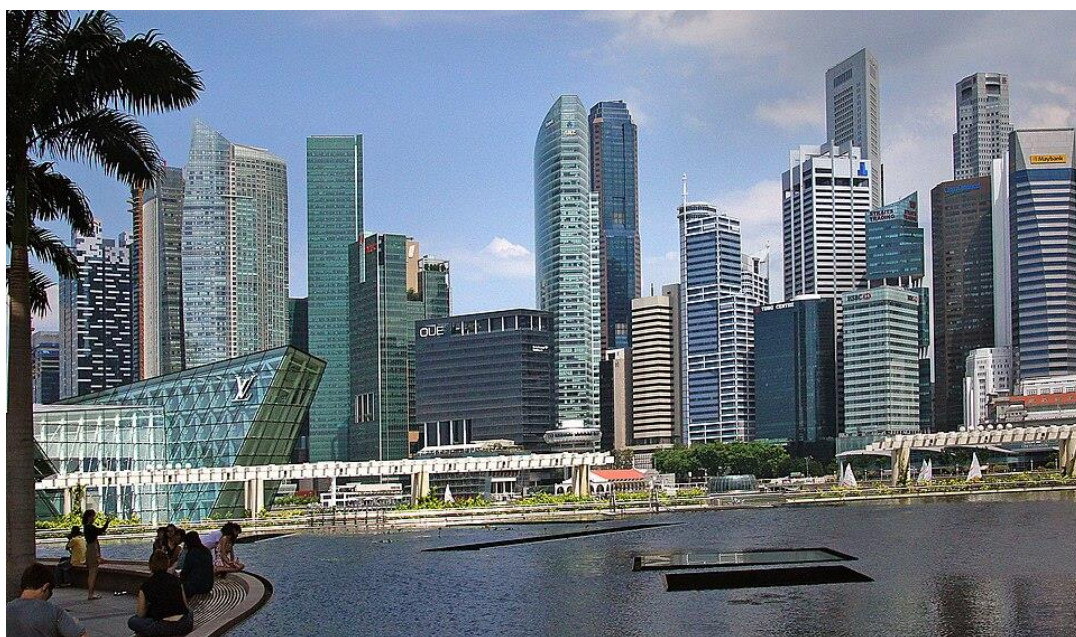
Donald Trump amerikai elnök pénteken kijelentette, hogy számára „könnyű” lenne megoldani a Pakisztán és Afganisztán között zajló konfliktust, hozzátéve, hogy elnöki mandátuma alatt már több globális háborút is megoldott. A Fehér Házban Volodimir Zelenszkij ukrán elnökkel tartott munkamegbeszélésen Trump utalt a régióban kialakult feszültségekre, mondván: „Bár tudom, hogy Pakisztán támadást indított, vagyis jelenleg is folyik a támadás Afganisztán ellen, de ez számomra könnyen megoldható, ha meg kell oldanom. Addig is az USA-t kell irányítanom, de imádok háborúkat megoldani. Tudják, miért? Szeretem megakadályozni, hogy embereket öljenek, és már milliók és milliók életét mentettem meg.” A nyilatkozat annak kapcsán hangzott el, hogy a két szomszédos ország közötti feszültség fokozódott, és a 48 órás fegyverszünet helyi idő szerint délután 6 órakor lejárt. A jelentések azonban arra utaltak, hogy a fegyverszünetet meghosszabbították, és a felek várhatóan Dohában találkoznak, hogy megoldást keressenek. A tálibok azonban azt állították, hogy Iszlámábád légitámadásokat hajtott végre a Durand-vonal mentén fekvő Paktika tartomány több körzetében. A pakisztáni légitámadások után a tálibok egyik magas rangú tisztviselője kijelentette, hogy a két fél közötti fegyverszünet „megszűnt” – jelentette az AFP nemzetközi hírügynökség.

Forrás: [Easy one for me to solve: Trump gloats about resolving Pak-Afghanistan conflict](#)

EURASIA
CENTER

► **DÉLKELET-ÁZSIA**

Délkelet-Ázsia

Indonézia bővíti gazdasági kapcsolatait a Mekong-medence országaival

Martin Bagya Kertiyasa, BeritaSatu, 2025. október 16.

Indonézia fokozza gazdasági együttműködését a Mekong-medence országai – Kambodzsa, Thaiföld, Laosz, Mianmar és Vietnam – irányában, kereskedelmi, energetikai és technológiai kezdeményezéseken keresztül – közölte csütörtökön Santo Darmosumarto, Indonézia kambodzsai nagykövete. A diplomata a második Indonézia–Mekong-medencei Kapcsolat Fórumon (Indonesia–Mekong Basin Connect Forum) nyilatkozott Jakartában, amelynek központi témája az energiabiztonsági együttműködés volt a térség államai között. Darmosumarto hangsúlyozta, hogy Indonézia célja a Mekong-országok szerepének erősítése a regionális gazdasági együttműködés tágabb keretében, valamint a partnerségek elmélyítése Délkelet-Ázsia ezen dinamikusan fejlődő térségében. Kiemelte, hogy Kambodzsa stratégiai pozícióval rendelkezik a Mekong-medencén belül, s e földrajzi és gazdasági helyzet lehetőséget teremt arra, hogy az ország kapcsolódási platformként szolgáljon Indonézia és a többi Mekong-partner közötti együttműködésben. A nagykövet rámutatott, hogy Indonéziának gazdasági kapcsolatait túl kell terjesztenie hagyományos partnerein – Kína, Japán, Dél-Korea és Szingapúr – és szorosabb együttműködést kell kialakítania a délkelet-ázsiai Mekong-államokkal. Az együttműködés egyik ígéretes területeként a mikro-vízérőmű-technológiát jelölte meg. Darmosumarto szerint Indonézia nemcsak exportálhatja az ilyen típusú technológiákat, hanem nagyobb léptékű közös projektekben is részt vehet a Mekong-menti országokban. A nagykövet egyúttal kifejezte reményét, hogy Indonézia regionális együttműködési mechanizmust hozhat létre a Mekong-medence államaival, hasonlóan ahhoz, ahogy Kína is intézményesítette kapcsolatait e térséggel. A Mekong folyó medencéje mintegy 4350 kilométeren húzódik Kínától Mianmaron, Laoszon, Thaiföldön és Kambodzsán át egészen Vietnamig, mielőtt a Dél-kínai-tengerbe ömlik. A fórumon a résztvevő tisztviselők az energiabiztonság, a kereskedelmi és befektetési együttműködés, valamint a zöld technológia transzferének kérdéseit vitatták meg, különös tekintettel arra, miként lehet biztosítani, hogy a fejlődés fenntartható és kiegyensúlyozott legyen a medence államai között. Indonézia a Mekong-térségi együttműködés erősítésével nemcsak a térség természeti adottságait – mindenekelőtt bőséges vízenergia-potenciálját – kívánja kihasználni, hanem a regionális bizalomra és összefogásra építve szeretné előmozdítani a kölcsönös gazdasági növekedést is.

Forrás: [Indonesia Bidik Peluang Ekonomi Baru di Kawasan Mekong](#)

Szingapúr új digitális védelmi egységet hozott létre a kritikus infrastruktúrát fenyegető kibertámadások kezelésére

Natasha Ganesan, Channel News Asia, 2025. október 17.

Szingapúr létrehozta új Digitális Védelmi Központját (Digital Defence Hub, DDH), amelynek feladata a nemzet kritikus infrastruktúráját érő kibertámadások elleni védekezés. Az egység a Stratégiai Információs Technológiák Központja (Centre for Strategic Infocomm Technologies, CSIT) keretében működik, amely a Védelmi Minisztérium technológiai ügynöksége. A CSIT közleménye szerint a központ a teljes kormányzati rendszer számára biztosít fejlett kiberbiztonsági szolgáltatásokat és kapacitásokat, hogy képes legyen fellépni a magasan szervezett, állami háttérrel is rendelkező, úgynevezett Advanced Persistent Threat (APT) csoportok ellen. A bejelentést K. Shanmugam, a nemzetbiztonsági koordinációért felelős miniszter és a belügyminiszter tette meg a TechCon 2025 konferencián, a CSIT éves, zárt körű technológiai rendezvényén. Júliusban Szingapúr egy UNC3886 néven azonosított APT-csoportot leplezett le, amely a városállam kritikus információs infrastruktúráját támadta meg. Shanmugam akkor figyelmeztetett: a csoport tevékenysége „komoly veszélyt jelenthet a nemzeti biztonságra”. A miniszter most rámutatott, hogy az ilyen típusú támadások 2021 és 2024 között több mint négyszeresére nőttek. Példaként említette az orosz–ukrán háborút, ahol az APT-csoportok először kibertámadásokkal bénították meg az energiahálózatokat, mielőtt fizikai támadások indultak. Shanmugam hangsúlyozta, hogy a digitalizáció minden ágazatot érint: a Singpass nemzeti digitális azonosító több mint 2700 online szolgáltatást tesz lehetővé, míg az energia- és egészségügyi infrastruktúra is digitális hálózatokon működik. A kiberfenyegetések nem korlátozódnak az APT-kre – ide tartoznak a zsarolóvírusok, digitális csalások és az MI-alapú kibertámadások is. „A kihívások egyre nőnek, és nyilvánvaló, hogy mindannyiunknak erősíteniünk kell digitális védelmünket – ez létfontosságú nemzeti prioritás” – fogalmazott. A Digitális Védelmi Központ szoros együttműködésben dolgozik majd a Kiberbiztonsági Ügynökséggel (Cyber Security Agency), amelyet technikai szakértelemmel támogat a kormányzati rendszereket és kritikus infrastruktúrát célzó támadások nyomon követésében és kivizsgálásában. Tevékenységi körébe tartozik a kiberveszély-kutatás, a rosszindulatú programok elemzése, az aktív fenyegetésvadászat – amely a hálózatokban megbúvó, korábban ismeretlen támadások felderítését jelenti –, valamint a „red teaming”, vagyis a rendszerek biztonságának tesztelése szimulált támadásokkal. A CSIT saját fejlesztésű eszközei közül kiemelkedik az Automatizált Rosszindulatú Program Elemző és Attribúciós Rendszer (ACUBE), amely jelentősen lerövidíti a kártékony szoftverek elemzésének idejét. Ezen túlmenően a központ egy fenyegetésészlelő rendszert is működtet, amely a CSIT által gyűjtött hírszerzési információkat használja a kiberfenyegetések hálózati szintű azonosítására és megelőzésére. A Digitális Védelmi Központ ennek érdekében platformot teremt a köz- és magánszféra együttműködéséhez, amelynek keretében közös képességfejlesztés, hírszerzési adatmegosztás és szakmai innováció segíti Szingapúr digitális terének védelmét.

Forrás: [Singapore sets up digital defence unit to deal with threats to critical infrastructure](#)

Indonézia öt országgal kötött megállapodást gasztronómiai exportjának bővítésére

Gagas Yoga Pratomo, Liputan6, 2025. október 16.

Indonézia új élelmiszer-exportlehetőségeket biztosított Szingapúrral, Malajziával, Ausztráliával, Hollandiával és Olaszországgal kötött megállapodások révén – közölte csütörtökön az ország Kereskedelmi Minisztériuma. A tárca együttműködési szándéknyilatkozatokat (MoU-k) és szándékleveleket (LOI-k) írt alá az öt partnerországgal, amelyek lehetővé teszik az indonéz élelmiszertermékek piacra jutását ezekben az országokban. Budi Santoso kereskedelmi miniszter szerint az indonéz konyha „erős globális potenciállal” bír sokszínű ízvilága és magas minősége miatt. „Ez a bővülés bizonyítja, hogy az indonéz gasztronómiai termékek szilárd helyet foglalnak el a nemzetközi piacon. Reméljük, hogy mindez multiplikátor hatást gyakorol a nemzetgazdaságra” – mondta Budi Jakartában. A Pangan Nusa Expo 2025 a Trade Expo Indonesia (TEI) részeként zajlik a Tangerangban, Banten tartományban található ICE BSD központban. A miniszter a kiállítást „kézzelfogható lépésnek” nevezte a kis gasztronómiai vállalkozások felemelése felé. A rendezvény 186 kész- és csomagolt élelmiszerterméket mutat be Indonézia különböző tartományjaiból, amelyeket kifejezetten exportpiacra szántak. A kiállítás belföldi üzleti kapcsolatépítést is elősegít a gasztronómiai vállalkozók és a nagyobb kiskereskedelmi hálózatok – például a HIPINDO és az Aprindo – között. Emellett a résztvevők állami tulajdonú vállalatokkal, köztük a PT KAI, a KAI Services, a Sarinah és a SMESCO cégekkel is együttműködési lehetőségeket tártak fel. A Turisztikai Minisztérium kulturális dimenziót is adott az eseménynek, kulináris turizmusélményeket kínálva a látogatóknak – köztük hagyományos piaci látogatásokkal, főzőtanfolyamokkal, kóstolókkal és kulturális bemutatókkal. A megnyitó napján a Pangan Nusa Expo 800 millió rúpia (kb. 50 000 USD) értékű tranzakciót regisztrált, és a szervezők további növekedést várnak a rendezvény október 19-i zárásáig. Az indonéz konyha nemzetközi népszerűségének jeleként a Grand Hyatt Beijing júliusban két hétig tartó Indonéz Étel Fesztivált rendezett, ahol olyan klasszikus ételeket mutattak be, mint a gado-gado, a rendang, a gulai kapau, a nasi goreng kampung és az ikan panggang Jimbaran, mindet indonéz séfek készítésében. A gado-gado főtt zöldségekből, tofuból és tojásból álló saláta, mogyorószósos öntettel; a rendang lassan főzött, fűszeres marharagu kókusztejjel és aromás fűszerekkel; a gulai kapau a Minangkabau konyha fűszeres curryje; a nasi goreng kampung hagymával, fokhagymával, chilivel és édes szójaszósszal ízesített sült rizs; míg az ikan panggang Jimbaran balinéz fűszerekkel pácolt, parázson sült hal, csípős samballal tálalva.

Forrás: [Kemendag Dorong Peningkatan Ekspor Makanan dan Minuman Indonesia ke AS](#)

A thai autóexport 2025-ben egymillió darab alá csökkenhet

NationThailand, 2025. október 14.

A Kasikorn Research Centre friss elemzése szerint Thaiföld autóexportja 2025-ben mindössze 900 000 járműre eshet vissza, vagyis először két évtizede az egymillió lélektani határ alá. A visszaesés legfőbb oka Ausztrália új, szigorított kibocsátási és biztonsági szabályozása, amely érzékenyen érinti Thaiföld legnagyobb külpiacát – az ausztrál piac ugyanis az ország autóexportjának csaknem 30 százalékát adja. A hatás már idén is látványosan megmutatkozott: 2025 első hét hónapjában a Thaiföldről Ausztráliába irányuló autóexport volumene 16 százalékkal, értéke pedig 17,3 százalékkal csökkent az előző évhez képest. A kutatóintézet szerint a negatív trend az év végéig folytatódni fog, és az exportpiac szerkezete hosszabb távon is átalakulhat. Ausztrália 2025 elején két új, átfogó szabályozási keretet léptetett életbe, amelyek gyökeresen átalakítják a járműimport feltételeit: 1) Új Járműhatékonysági Szabvány (New Vehicle Efficiency Standard – NVES): a rendelkezés korlátozza az új autók kilométerenkénti szén-dioxid-kibocsátását. Július óta pénzbírság jár a határértéket túllépő modellekre. Az idei küszöbérték 141 g/km a személyautók, illetve 210 g/km a platós és többcélú járművek esetében. 2) Biztonsági követelmények: március 1-jétől minden importált járművet Automatikus Vészfékrendszerrel (AEB) kell felszerelni, amely megfelel az ausztrál előírásoknak. A kibocsátási normák a következő években tovább szigorodnak: 2028-ra a célérték 68 gramm/km lesz a személyautóknál, és 122 gramm/km a platós járműveknél. Ez gyakorlatilag kizárja a hagyományos motorokat, és csak a plug-in hibridek (PHEV), valamint a tisztán elektromos járművek (BEV) felelhetnek meg a követelményeknek. Ennek nyomán Ausztráliában ugrásszerűen nőtt a kereslet a hibrid és plug-in hibrid modellek iránt: 2025 első hét hónapjában 34,7 százalékkal emelkedett az importjuk. Bár a kereslet nő, Thaiföld ebből alig részesül. A thai gyártmányú hibrid és plug-in hibrid járművek Ausztráliába irányuló exportja 15,1 százalékkal csökkent, aminek két fő oka van: 1) A plug-in hibrid gyártás hiánya: Thaiföld még nem rendelkezik olyan termelési kapacitással, amely lehetővé tenné PHEV-modellek exportját Ausztráliába. 2) Nem megfelelés a szigorított normáknak: több, Thaiföldön gyártott hibrid modell nem teljesíti az új ausztrál CO₂-kibocsátási határértékeket. Ennek következtében az ország piaci részesedése 2 százalékponttal csökkent a személyautók, és 5 százalékponttal a haszongépjárművek kategóriájában. A japán autógyártók – akik a thai autóipar gerincét adják – nehezen alkalmazkodnak a gyorsan változó környezethez, miközben Ausztrália egyre több hibridet és plug-in hibridet importál Kínából, Dél-Koreából, az Egyesült Államokból és Dél-Afrikából. A következő évek kulcskérdése, hogy az autógyártók Thaiföldet választják-e a fejlettebb, alacsony kibocsátású modellek gyártási központjaként, vagy más régiókba helyezik át termelésüket. A szakértők figyelmeztetnek: ha a thai ipar nem képes időben áttérni a magas technológiai színvonalú, alacsony kibocsátású gyártásra, akkor a régióban betöltött autóipari szerepe tartósan meggyengülhet.

Forrás: [Thai car exports to drop below 1 million as Australia tightens rules, says KResearch](#)

**EURASIA
CENTER**

KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Az egyiptomi font folytatja erősödését, és a flotáció óta a legerősebb szintet érte el a dollárral szemben

Al Arabiya Net, 2025. október 12.

Az egyiptomi font az eddigi leghosszabb emelkedő pályáját folytatta az amerikai dollárral szemben, meghaladva a tavaly márciusi flotáció óta a legmagasabb szintet. Míg a dollár legmagasabb árfolyamát tavaly áprilisban mérték, 51 EGP-n, az amerikai dollár jelenleg 47 EGP közelében forog. A dollárlikviditást illetően az Egyiptomi Központi Bank legfrissebb adatai szerint az ország devizatartalékai tavaly szeptember végére 49,533 milliárd dollárra emelkedtek, szemben a 2025. augusztus végi 49,25 milliárd dollárral, ami 283 millió dolláros növekedést jelent. A Nemzetközi Valutaalap üdvözölte az egyiptomi font dollárral szembeni közelmúltbeli felértékelődését, és úgy vélte, hogy ez a javulás az egyiptomi gazdaság és a polgárok érdekeit szolgálja. A font felértékelődése hozzájárul a polgárok vásárlóerejének erősítéséhez és az infláció csökkentéséhez. Kedvező hírek közepette néhány nappal ezelőtt a Standard & Poor's bejelentette, hogy "B"-re emelte Egyiptom hitelminősítését, stabil kilátásokkal. A minősítés emeléséről szóló döntés a makrogazdasági és növekedési mutatók javulásának, valamint a javuló külső körülményeknek és a megnövekedett devizabeáramlásnak az eredménye. Egyiptom az elmúlt 18 hónapban strukturális és pénzügyi reformcsomagot hajtott végre, amely fokozta a gazdaság ellenálló képességét. A Standard & Poor's az elkövetkező időszakban további erőfeszítésekre számít az egyiptomi államháztartás konszolidációja érdekében, amelyeket gazdasági reformprogramok is támogatnak. A stabil kilátások fenntartása tükrözi az ügynökség azon várakozását, hogy az egyiptomi költségvetési konszolidáció üteme fokozatosan folytatódik az elkövetkező időszakban, miközben egyensúlyt teremt a gazdasági növekedés követelményei és az állami bevételi bázis bővülése között.

Forrás: [الجنيه المصري يواصل الصعود... سجل أقوى مستوى أمام الدولار منذ التعويم](#)

Az IMF megemelte Törökország növekedési előrejelzését

Hürriyet, 2025. október 14.

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) az idei globális gazdasági növekedésre vonatkozó előrejelzését 3 százalékról 3,2 százalékra emelte, és a jövő évre vonatkozóan is 3,1 százalékon tartotta. Az IMF a török gazdaság növekedésére vonatkozó előrejelzését is 3,5 százalékra emelte az idei és 3,7 százalékra a jövő évre.

Forrás: [IMF, Türkiye büyüme tahminini yükseltti](#)

Erdoğan elnök: Törökország kapuja nyitva áll a befektetők előtt

Hürriyet, 2025. október 17.

Erdoğan elnök az Isztambuli Kongresszusi Központban megrendezett 5. Török-Afrika Üzleti és Gazdasági Fórumon kijelentette, hogy a 2016-ban először megrendezett fórum olyan platformmá vált, ahol az Afrika-szerte érkező résztvevők támogatásával olyan döntések születtek, amelyek konkrét projektekké váltak. Továbbá ismertette, hogy a globális kereskedelemben a növekvő bizonytalanság és kockázatok időszakában értékes meglátásokat osztottak meg olyan témákban, mint a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, a textilipar, az energia, a bányászat és az egészségügy a kétnapos találkozók során. Elmondta: „A különböző afrikai országokból Isztambulba érkező vendégeinknek lehetőségük volt bemutatni országuk befektetési környezetét és kereskedelmi lehetőségeit mind a többi résztvevőnek, mind a török üzleti világnak. Ennek eredményeként erős szinergia alakult ki kereskedelmi kapcsolataink jövőjét illetően. Nagyra értékelem az új barátságok, az új együttműködések és az új partnerségek kialakítását, és remélem, hogy ezek tartósak lesznek.”

Forrás: [Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan önemli açıklamalar: Türkiye'nin kapısı her yatırımcıya açık](#)

Egy üzleti csoport, beleértve a BlackRockot és az Nvidiát, felvásárolja az Aligned-et

Tunis Raqmiya, 2025. október 15.

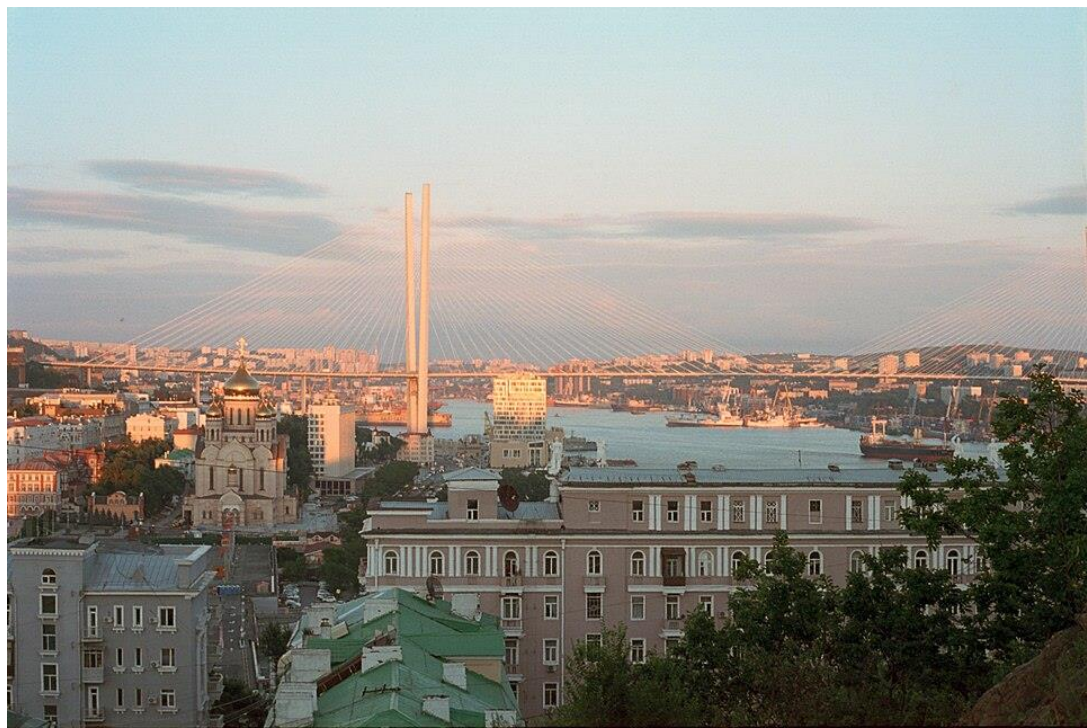
Az ausztrál Macquarie pénzügyi szolgáltató csoport tulajdonában lévő Aligned Data Centers adatközpont-vállalatot egy a BlackRock vagyonkezelő, az Nvidia chipóriás és a Microsoft részvételével működő konzorcium vásárolta meg körülbelül 40 milliárd dollárért. A 2013-ban alapított Aligned mára több mint 50 adatközponttal rendelkezik az Egyesült Államokban, Mexikóban, Brazíliában, Chilében és Kolumbiában, várhatóan az 5 gigawattot (GW) meghaladó kapacitással. Úgy tűnik, ez az üzlet új horizontokat nyit a technológiai szektor számára, különösen a mesterséges intelligencia (MI) fejlesztéséhez szükséges infrastruktúra, például a chipek, szerverek és az MI-hez szükséges számítási tárhelyet és számítási teljesítményt biztosító adatközpontok terén.

Forrás: [الذكاء الاصطناعي: مجموعة تضم "Aligned" تستحوذ على "Nvidia" و "BlackRock"](#)

**EURASIA
CENTER**

**▶ OROSZORSZÁG
és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Katonai együttműködés lehet a FÁK-on belül?

Marina Szovina, Lenta, 2025. október 16.

Vlagyimir Putyin és Donald Trump beszélgetése kétségessé tette a nagyhatótávú rakéták átadásának lehetőségét Ukrajnának. A tárgyalások növelték Ukrajna európai szövetségesei aggodalmait, miszerint a Washington további engedményeket tehet Moszkvának. A beszélgetés alatt Volodimir Zelenszkij épp úton volt Washingtonba, hogy biztosítsa a támogatást támadó fegyverek beszerzéséhez. Az amerikai elnök elmondta, hogy a tárgyalások konstruktívan zajlottak és „jelentős előrelépést” hoztak. Hozzátette, hogy személyes találkozót tervez Putyinnal. Annak helyszínéül Budapest szolgál majd.

Forrás: [Итоги разговора Путина и Трампа поставили под сомнение передачу Киеву дальнобойных ракет](#)

Kereskedelmi és Beruházási Fórum Jerevánban

Alina Oganeszjan, Finport.am, 2025. október 17.

Jerevánban zajlott a Nemzetközi Kereskedelmi és Beruházási Fórum (ITIF), az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) Beruházási Tanácsa szervezésében mintegy 220 résztvevővel 25 országból. A rendezvény célja, hogy bemutassák Örményország befektetési lehetőségeit és ösztönözzék az export diverzifikációját. Ovszep Patvakanján, a Tanács vezetője szerint a befektetők elsősorban az élelmiszeripar, a kozmetika és a gépipar iránt érdeklődnek. Örményország egyre sikeresebben irányítja át exportját: Oroszország részesedése 25–30%-ra csökkent, miközben az export nőtt az Egyesült Arab Emírségek, Irak, Kína és az Európai Unió irányába. Bár az összesített befektetési beáramlás csökkent, a közvetlen külföldi beruházások pozitív irányt mutatnak, ami az örmény gazdaság iránti bizalom erősödését jelzi. A fórum B2B-találkozóival és vállalati bemutatóival kiemeli Jereván stratégiáját: Örményországot megbízható, innovációra és exportra épülő, növekvő potenciálú országgént pozicionálni.

Forrás: [Кобахидзе посчитал протестующих в Тбилиси и пообещал «сюрпризы» участникам беспорядков](#)

Csúcstalálkozó Dusanbében

Central Asian Light, 2025. október 10.

Tádzsikisztán fővárosában, Dusanbében került megrendezésre a második Közép-Ázsiá-Oroszország csúcstalálkozó, melyen személyesen vettek részt a közép-ázsiai országok és Oroszország vezetői: Kasszim-Jomart Tokajev kazah, Sadir Japarov kirgiz, Serdar Berdimuhamedov türkmén, Shavkat Mirziyoyev üzbég elnök, valamint Vlagyimir Putyin orosz elnök és a találkozó házigazdája Emomali Rahmon tádzsik elnök is. Az esemény hivatalos üdvözlő ceremóniával és a résztvevő vezetők közös fotózásával kezdődött. A csúcs kezdetén Rahmon elnök üdvözölte a delegációkat, és kifejezte bizakodását, hogy a csúcstalálkozó eredményei tovább erősítik a Közép-Ázsiá – Oroszország párbeszéd keretén belüli multilaterális együttműködést. A találkozóval kapcsolatban Rahmon elnök hangsúlyozta, hogy a legfontosabb prioritások között szerepel a kereskedelmi, gazdasági és befektetési kapcsolatok fejlesztése, a humanitárius együttműködés bővítése, valamint a regionális stabilitás és biztonság erősítése. Kiemelte továbbá az összes államfő és az érintett ügynökségek aktív részvételét, ami tükrözi a felek elkötelezettségét a stratégiai párbeszéd erősítése iránt. A csúcstalálkozó során a résztvevők megvitatták a regionális együttműködés sürgető kérdéseit, és közös kezdeményezésekről állapodtak meg. A találkozó zárásaként elfogadták a záró közleményt és a 2025–2027-es közös cselekvési tervet is.

Forrás: [Second “Central Asia – Russia” Summit Held in Dushanbe under Tajikistan’s President](#)

Üzbegisztán és Svédország egyeztetést folytatott a két ország közötti kereskedelmi és gazdasági együttműködések bővítésének lehetőségeiről

Uzdaily, 2025. október 12.

Stockholmban találkozóra került sor az Üzbegisztán külügyminiszter-helyettes, Olimjon Abdullajev vezette delegáció és Benjamin Dousa svéd külkereskedelmi és nemzetközi együttműködési miniszter között. A tárgyalások során a felek megvitatták az üzbég-svéd kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok jelenlegi állapotát és fejlődési kilátásait, kiemelve a kölcsönös kereskedelem elmúlt évekbeli stabil pozitív dinamikáját. Az eseményt követően Benjamin Dousa hangsúlyozta, hogy az idén Üzbegisztánba látogató svéd delegációk a legkedvezőbb benyomásokkal tértek vissza. Megjegyezte azt is, hogy a közép-ázsiai országban végrehajtott nagyszabású reformok, valamint a közép-ázsiai regionális együttműködés megerősítésére és az Európai Unióval való partnerség fejlesztésére irányuló nyitott külpolitika hozzájárulnak ahhoz, hogy Üzbegisztán jelentőségét Svédország számára, mint megbízható és perspektívás partner, növelje.

Forrás: [Узбекистан и Швеция обсуждают пути расширения торгово-экономического сотрудничества](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720